

"Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat."

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman

Revistă națională de știință și educație

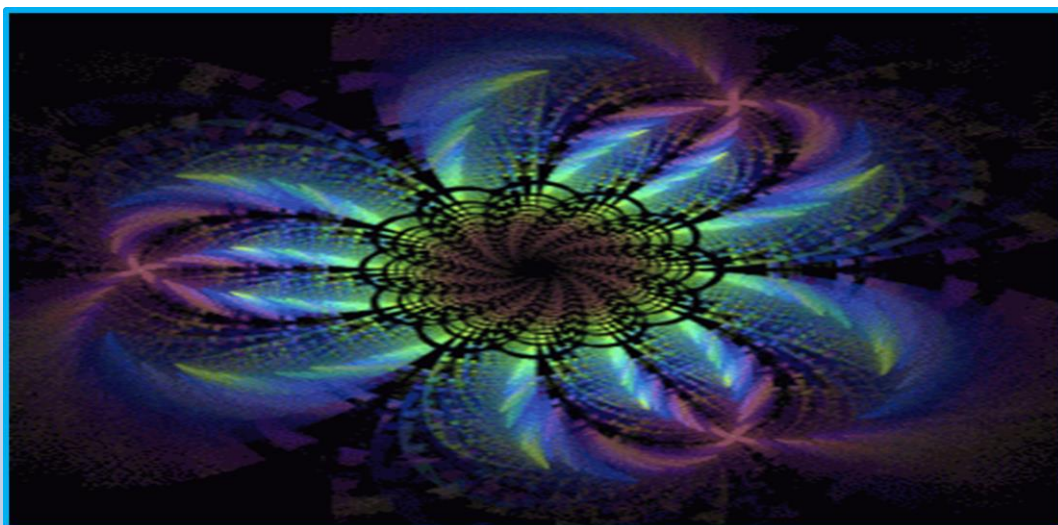
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.51
Aprilie 2025

2025





CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059
☎TEL: 0247/315636; 📠FAX: 0347/407064
E-mail: ccd_tr@yahoo.com
Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.
”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Comitet științific:

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Mihail DINU

**Prof. metodist Ileana NĂIȚĂ-
CĂRĂMIDĂ**

Prof. metodist Oana HOARĂ

Prof. metodist Marga NAIDIN

Inf.Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Ec. Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

CUPRINS

TITLUL LUCRĂRII	NUMELE ȘI PRENUMELE	PAG
ÎNVIEREA DOMNULUI-SĂRBĂTOAREA LUMINII	MĂRINEAȚĂ ALINA LAURENȚIA	4
ÎNVIEREA DOMNULUI, SĂRBĂTOAREA SUFLETULUI	ALBU CRISTIANA	5
ÎNVIEREA DOMNULUI - SĂRBĂTOAREA LUMINII	BUZATU ALINA ANTONETA	7
LUMINA PAȘTELUI – UN SIMBOL AL ÎNVIERII	ORODEL LILIANA	8
PAȘTELE - SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A BUCURIEI	BALAU IZABELA- MARGARETA	10
PAȘTELE – TRADIȚII ȘI SEMNIFICAȚII	LIDIA STOICOVICI	11
IMPORTANȚA VALORILOR CREȘTINE ÎN EDUCAȚIA COPIILOR NOȘTRI	DRAGNEA LAURA VALENTINA	12
SĂRBĂTORI PASCALE	NAIDIN MARGA	14
SĂRBĂTORILE PASCALE	HOARĂ OANA VIOLETA	15
TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN ROMÂNIA	DURĂ MIOARA	16
OBICEIURI DE PAȘTE	SERGENTU DELIA	17
SIMBOLURILE PASCALE LA ROMÂNI	NISTOR ALINA VALENTINA	19
ÎNVIEREA DOMNULUI – SĂRBĂTOAREA LUMINII	EMA-TAMARA BĂLȚĂȚEANU	21

ÎNVIEREA DOMNULUI-SĂRBĂTOAREA LUMINII

PROF.MĂRINEAȚĂ ALINA LAURENȚIA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ –ROȘIORII DE VEDE

Învierea Domnului, cunoscută și sub numele de Paște, este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinismului, celebrând învierea lui Iisus Hristos din morți, după crucificarea și moartea sa. Este o sărbătoare care marchează biruința vieții asupra morții și o reafirmare a speranței în viața veșnică.

În tradițiile ortodoxe, sărbătoarea Paștelui este un moment de bucurie profundă, iar simbolul luminii joacă un rol central. Lumina Paștelui este văzută ca simbol al învierii și al mântuirii aduse de Hristos, fiind o lumină ce alungă întunericul păcatului și al morții. În cadrul slujbei de Înviere, credincioșii primesc Lumina Sfântă, care se aprinde de la Sfântul Mormânt din Ierusalim și este distribuită de preoți și în biserici. Această lumină este considerată un semn al prezenței divine și al bucuriei pascale.

De asemenea, obiceiul de a aprinde lumânări și de a le purta acasă simbolizează învierea lui Hristos, iar în multe culturi ortodoxe, oamenii spun „Hristos a înviat!” și răspund „Adevărat a înviat!” în semn de comuniune și credință în învierea Domnului.

Paștele nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și o sărbătoare a luminii, a speranței și a noii vieți, oferind credincioșilor un prilej de reînnoire spirituală și bucurie. Pentru a-ți oferi o înțelegere mai completă despre **Învierea Domnului** și simbolistica **luminii** în cadrul acestei sărbători, pot adăuga câteva surse biblice și teologice. În acest context, îți recomand următoarele lucrări și referințe biblice:

Bibliografie

1. **Biblia Ortodoxă** (Vechiul și Noul Testament)
 - În Noul Testament, în special în **Evangelia după Matei (28:1-10)**, **Evangelia după Marcu (16:1-8)**, **Evangelia după Luca (24:1-12)** și **Evangelia după Ioan (20:1-18)**, sunt relatate evenimentele Învierii lui Iisus Hristos. Lumina, ca simbol al învierii, este menționată în aceste texte prin descrierea momentului în care femeile mironosițe descoperă piatra rostogolită de la mormânt și întâlnesc îngerul care le aduce vestea Învierii.
 - **Ioan 1:4-9** – „În El era viața, și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric, și întunericul nu a cuprins-o.” Acest pasaj simbolizează Lumina adusă de Hristos și rolul său esențial în învierea spirituală a oamenilor.
2. **Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Paște**
 - Sfântul Ioan Gură de Aur a scris o serie de omilii despre Paște și Învierea Domnului, în care subliniază importanța luminii în cadrul sărbătorii. Într-una din omiliile sale, el vorbește despre „lumina necreată” care este dată credincioșilor în noaptea de Paște, simbolizând biruința lui Hristos asupra morții.
 - **Omilia „Despre Înviere”** este o lucrare esențială în înțelegerea teologică a Paștelui și a simbolurilor care însoțesc această sărbătoare.

3. Teologia Ortodoxă a Sărbătorilor – Vasile G. Dinescu

- Această lucrare tratează teologia și semnificațiile profunde ale sărbătorilor ortodoxe, inclusiv Paștele. În cadrul sărbătorii Învierii, autorul explorează aspectele liturgice, istorice și simbolice, oferind o abordare detaliată a luminii ca simbol al mântuirii și învierii.

4. Liturgia Ortodoxă

- **Liturgia Învierii** este o sursă importantă pentru înțelegerea modului în care lumina joacă un rol central în celebrarea Paștelui. Liturgia adesea include cântece, rugăciuni și ritualuri care fac referire la lumina divină a Învierii, precum și la biruința asupra păcatului și morții.

ÎNVIEREA DOMNULUI, SĂRBĂTOAREA SUFLETULUI

Prof.înv.primar, Albu Cristiana
Școala Gimnazială nr.7 Alexandria

Învierea Domnului este cea mai mare sărbătoare a creștinismului, dogma fundamentală a credinței creștine. Este o sărbătoare a bucuriei depline, a luminii divine, a comuniunii, a sufletului. În noaptea Învierii creștinii se bucură de o stare harică deosebită, de o părtășie specială cu semenii și cu Dumnezeu. Pe de o parte, această bucurie amestecată cu o uimire desăvârșită o putem percepe cel mai bine privind cu atenție la două din icoanele ortodoxiei și anume cele care se numesc "Coborârea de pe Cruce" și "Plângerea de Îngropare". De ce aceasta? Pentru că nu putem înțelege deplin bucuria ucenicilor fără a cunoaște drama lor, fără a pătrunde în atmosfera acelor zile întunecate, când "mirele s-a luat de la ei".

Pe de alta parte, Învierea este bucuria sufletului care nu e nici trecătoare, nici ne-deplină. E bucuria prin excelență, pentru că e bucuria eternă și deplină.

De aceea, în noaptea Învierii nimeni nu ar trebui să fie trist. Nimeni nu ar trebui să plângă. Căci toate motivele de întristare apar acum fără însemnătate față de biruirea morții. Învățătura centrală și pivotul de susținere a religiei creștine este, fără îndoială, Învierea Domnului. De aceea, Apostolul Pavel spune: "Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră" (I Cor. 15, 14). Fără Înviere n-ar fi fost nici altar, nici preoți, nici credința, iar botezul nu ar fi avut nicio semnificație.

Paștele este cea mai mare sărbătoare creștină, sărbătorind învierea lui Iisus Hristos. Unele tradiții și obiceiuri care sunt acum asociate cu aceste sărbători sunt practicate de mai bine de 2.000 de ani. Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul XIX- XX tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țărani încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

În România, Paștele este un prilej minunat de bucurie și de fraternizare. Se poate spune că Paștele este mai important decât Crăciunul, deoarece a fost cel mai mare miracol împlinit vreodată de Iisus Hristos.

Sărbătoarea oficială de Paște în România durează de obicei în jur de patru zile, din Vinerea Mare, când Iisus a fost răstignit pe cruce, și până luni — toate aceste zile fiind nelucrătoare. Ca în cazul altor sărbători, în România sunt practicate diverse tradiții pentru Învierea Mântuitorului

Pentru ortodocși, sărbătoarea Paștelui începe cu postul de șapte săptămâni, iar Joia Mare din Săptămâna Patimilor are o importanță marcantă. Din această zi, oamenii încep să se concentreze pe curățenia din case și gospodării, pentru ca totul să fie în ordine. Începe astfel o perioadă plină de tradiții de Paște foarte interesante, ce concentrează o doză ridicată de spiritualitate. Câteva dintre acestea, ce vor fi prezentate și mai jos sunt: ouăle colorate, Lumina Sfântă, iepurașul de Paște și mâncărurile tradiționale.

În creștinism, oul roșu a devenit simbolul caracteristic al Învierii Mântuitorului. Se spune că Maria, mama lui Iisus, l-a vizitat pe acesta cu un coș cu ouă, în timp ce era răstignit. Aceasta a lăsat la picioarele lui coșul, iar sângele ce picura din rănilor lui Iisus a colorat ouăle, devenind roșii. Astfel, acestea reprezintă astăzi sacrificiul suprem al lui Hristos pentru omenire, dar și renașterea.

În ziua de Paște se ciocnesc aceste ouă colorate, în perechi: una dintre persoane spune „Hristos a Înviat!”, iar cealaltă răspunde „Adevărat a Înviat!”.

De-a lungul timpului, oamenii au ales să coloreze ouăle și în alte culori, precum galben, albastru, verde, sau chiar să deseneze modele unice. Dacă roșul simbolizează foc, sânge, dragoste și bucurie, galbenul reprezintă fericire, lumină și tinerețe. De altfel, verdele marchează natura și speranța, iar albastru, sănătatea și bunăstarea.

În plus, alături de această tehnică ce presupune vopsirea ouălor, mai există în România și tehnica încondeierii.

Fiecare dintre noi își aduce aminte cu drag de momentele din copilărie când, împreună cu părinții, mergeam la biserică în noaptea de Paște, ne adunam la masa de sărbătoare și ciocneam ouă roșii. Acum a venit rândul nostru al educatoarelor, părinților să contribuim la formarea unor amintiri frumoase și calde pentru copii despre sărbătorile de Paști.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu “Hristos a Înviat!”, mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostru de credință.

Învierea Domnului este, prin excelență, acela al îndumnezeirii naturii noastre omenești și al participării trupului nostru trecător la bunurile veșnice, mai presus de fire, o călătorie în lumina launtrică a sufletelor noastre, iar în viziunea unor părinți ai Bisericii nu e altceva decât „o trăire a luminii dumnezeiești și o pregustare a Împaratiei Cerurilor, o transfigurare anticipată”.

Bibliografie

Biblia, viața lui Iisus, Editura Litera, București 2010.

<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/traditii-de-paste>

ÎNVIEREA DOMNULUI - SĂRBĂTOAREA LUMINII

**Prof. înv. primar, BUZATU ALINA ANTONETA,
Școala Gimnazială Nr. 7 Alexandria**

Învierea Domnului este una dintre cele mai mari sărbători ale creștinismului, un moment de bucurie profundă și de regăsire a speranței, marcat de lumina care se revarsă asupra întregii umanități. Este sărbătoarea care celebrează biruința vieții asupra morții, iubirea divină care înfrânge întunericul păcatului și al suferinței, și o promisiune de mântuire pentru toți cei care cred. Învierea nu reprezintă doar un eveniment religios, ci și o manifestare a unei realități spirituale profunde care poate transforma întreaga existență a credinciosului.

Învierea Domnului este centrul credinței creștine. Aceasta marchează momentul în care Iisus Hristos a înviat din morți, confirmând divinitatea Sa și împlinind proorociile din Vechiul Testament. Conform învățăturii biblice, moartea lui Iisus pe cruce a fost necesară pentru răscumpărarea păcatelor omenirii, iar Învierea a demonstrat biruința asupra morții și păcatului. Este o dovadă a puterii divine de a transforma realitatea umană, de a aduce din întuneric lumina, de a oferi iertare și viață veșnică.

Sfânta Scriptură subliniază că Învierea nu este doar o întâmplare istorică, ci o lucrare divină, în care Hristos devine „Mântuitorul lumii”, deschizând calea pentru toți oamenii care cred în El spre viața veșnică. „Eu sunt învierea și viața”, spune Iisus în Evanghelia după Ioan (11:25), iar aceasta este esența Învierii. Este o invitație de a trăi o viață în comuniune cu Dumnezeu, care oferă sens și împlinire. Învierea Domnului este numită adesea „Sărbătoarea luminii”. Aceasta nu este doar o metaforă, ci și o realitate spirituală trăită de fiecare creștin în noaptea de Paște. Lumina joacă un rol esențial în ritualurile pascale, fiind simbolul vieții și al luminii divine ce pătrunde în lume prin Învierea lui Iisus. În noaptea de Paște, credincioșii din întreaga lume se adună pentru a participa la slujba de Înviere, în care lumina unei singure lumânări, aprinsă de la focul sacru, este transmisă din mână în mână, simbolizând răspândirea luminii în inimile tuturor. Acest gest este profund simbolic: așa cum lumina acestei lumânări se răspândește, tot așa și învierea lui Hristos se răspândește în lume, aducând în fiecare colț al acesteia speranță, mângâiere și viață.

Lumina Învierii este mai mult decât o simplă lumină fizică; este lumina cunoașterii divine, a adevărului revelat, care ne scoate din întunericul păcatului și al neînțelegerii. „Lumină din lumină”, așa cum este descrisă Hristos în Simbolul de Credință, Împăratul Ceresc care aduce mântuirea omenirii.

Sărbătoarea Paștelui nu este doar un prilej de celebrare liturgică, ci și o invitație de a trăi în mod conștient această lumină în viața de zi cu zi. Paștele este momentul în care fiecare creștin este chemat să participe activ la lucrarea divină, să se „împărtășească” nu doar de trupul și sângele lui Hristos, dar și de esența Învierii – de o viață trăită în adevăr, iubire și comuniune cu Dumnezeu și cu semenii.

Aceasta înseamnă, înainte de toate, o transformare interioară. Învierea este un nou început, o oportunitate de a renunța la vechile păcate și de a trăi într-o lumină spirituală, într-o relație mai adâncă cu Dumnezeu. Așa cum în noaptea de Paște se aprind lumânările și începem să cântăm „Hristos a înviat!”, acest act simbolic ne reamintește că fiecare dintre noi este chemat să aducă lumina Învierii în viața sa, să fie martor al acestei transformări.

În tradiția ortodoxă, lumina are o semnificație deosebită. În timpul slujbei de Înviere, în multe biserici ortodoxe, credincioșii își aprind lumânările în întunericul adânc al bisericii. Acesta este simbolul trecerii din întunericul morții și al păcatului în lumina mântuirii și a învierii. De asemenea, tradițiile ortodoxe subliniază că Hristos este „Lumina lumii”, iar Paștele este momentul în care această lumină pătrunde în toată lumea, aducând cu sine mântuirea.

Mai mult, simbolistica luminii este vizibilă și în modul în care este celebrată Paștele în biserică. Împărtășania, prin care credincioșii se apropie de Hristos, se face cu o lumină duhovnicească, iar învierea simbolizează nu doar renașterea trupului, ci și renașterea sufletului.

Așadar, Învierea Domnului nu este doar o sărbătoare religioasă, ci un moment esențial în viața unui creștin, o sărbătoare a luminii care, prin puterea divină, înfrânge întunericul morții și al păcatului. Este o chemare la o viață nouă, mai plină de sens, mai apropiată de Dumnezeu și de semenii noștri. Fiecare Paște este o oportunitate de a experimenta această lumină în viața noastră, de a ne regăsi speranța și încrederea în iubirea divină care este mai puternică decât orice întuneric.

„Hristos a înviat!” este nu doar un salut, ci o proclamație a biruinței veșnice a luminii asupra întunericului, o realitate care ne însoțește pe tot parcursul vieții.

LUMINA PAȘTELUI – UN SIMBOL AL ÎNVIERII

**Prof. Orodel Liliana,
Liceul tehnologic Virgil Madgearu, Roșiori de Vede**

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinismului, un moment de triumf al vieții asupra morții, al luminii asupra întunericului. Este o sărbătoare profund religioasă, marcată de bucurie, lumină și speranță, care celebrează Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, biruința Sa asupra morții și promisiunea vieții veșnice. În acest context, Paștele este considerată „Sărbătoarea Sărbătorilor”, fiind un simbol al renașterii spirituale, al trecerii de la moarte la viață, un moment în care lumea creștină se umple de lumină, atât fizică, cât și simbolică.

Învierea Domnului este cunoscută sub denumirea de Sfintele Paști. Cuvântul „Paști” provine din limba ebraică. La evrei, termenul *Pascha* (pesah) însemna „trecere” și era transmis de la egipteni, referindu-se la sărbătoarea anuală a azimilor, care marca amintirea trecerii evreilor prin Marea Roșie și a eliberării lor din robia Egiptului (Ieșire XII, 27). Deși termenul „Paști” a fost preluat de creștini, el dobândește o semnificație nouă: trecerea de la moarte la viață.

Sărbătoarea Paștelor în Biserica Ortodoxă exprimă această bucurie și lumină nemărginită, care răsare în viața omenească prin deschiderea orizontului unei vieți dumnezeiești. Prin aceasta, viața creștinilor este ridicată la plenitudine și eternitate în Dumnezeu devenit om, împărtășind viața nelimitată și transcendentă a lui Dumnezeu, revarsată prin ipostasul Cuvântului. Fiecare imn pascal exprimă această bucurie, născută din convingerea izbucnirii unei plinătăți de lumină și existență în viața noastră pământească: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa”, proclama preotul înconjurând tetrapodul, mai bine zis Evanghelia așezată pe el ca simbol al lui Hristos și tămâindu-l după ce începe slujba Învierii, aducând laudă Sfintei Treimi, care a săvârșit întreaga lucrare.

Lumina învierii nu este o lumină trecătoare, asemenea unui fulger ce străbate rapid cerul de la răsărit la apus, ci o lumină stabilă, profundă, care descoperă atât cele de sus, cât și cele de jos, revelând destinul trupurilor care, pentru o vreme, sunt descompuse de moarte: „Acum s-a umplut de lumină și cerul, și pământul, și cele de dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru care s-a întărit”.

Sărbătoarea Paștelor este trăită ca o transcendere completă realizată de întreaga creație în Hristos cel înviat. Transcenderea pe care Biserica o numește Paști este experimentată într-o bucurie

de nedescris, similară cu bucuria pură și jucăușă a copiilor nevinovați. Biserica exprimă această transcendere printr-o serie de atribute ce par a fi nesfârșite, deoarece sunt imposibil de cuprins sau exprimat, încercând să descrie starea de transformare profundă a naturii: „Paștile cele sfințite astăzi nouă s-au arătat, Paștile cele noi și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile, Hristos Mântuitorul, Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii”.

Sărbătoare a luminii, Paștele este celebrat după echinocțiul de primăvară, pentru catolici în prima duminică de după prima lună plină a primăverii, iar bisericele ortodoxe și greco-catolice pornesc calculul de la ziua de 3 aprilie, socotită drept echinocțiu (21 martie pe stil vechi). În contrast cu toate celelalte sărbători creștine care depind numai de mișcarea soarelui, ziua de Paște depinde atât de mișcarea soarelui cât și de cea a lunii.

Modul în care astăzi sărbătorim Paștele are rădăcini comune pentru toți, însă, în timp, unele tradiții au cedat modernismului, dar asta nu înseamnă că în comunitățile mai puțin atinse de globalizare nu are încă o mare încărcătură religioasă. Am fi mirați, poate, să aflăm, însă cât de multe lucruri mai avem în comun, atât ca obiceiuri, cât și ca meniu tradițional și am putea începe cu ouăle. Simbol al fertilității și renașterii, prezența lor în coșul de Paște este specifică nu doar lumii creștine, ci și celei iudaice, locul de unde a pornit totul. Aici se află rădăcina tradițiilor pe care le mai păstrăm și astăzi.

La evrei, în mod ritualic, în seara de Seder se mănâncă și se bea cam tot ceea ce este și acum pe mesele de Paște din lumea creștină: vin, fructe și arahide, legume, miel (ca simbol al mielului jertfit pe timpul când exista Templul) și un ou fiert care simbolizează sacrificiul solemn. Toate alimentele au rol simbolic. În amintirea fugii din Egipt, când aluatul pentru pâine n-a apucat să dospească, în timpul celor opt zile cât durează sărbătoarea (șapte zile în Israel) se mănâncă pâine nedospită, făcută doar din făină și apă, numită matza (azimă).

Imaginea de ansamblu arată că mielul, reprezentând în mod tradițional ideea de sacrificiu, ouăle, verdețurile și pâinea în diverse forme se regăsesc în meniul de Paște de peste tot.

În Transilvania, Banat și Bucovina, zone cu o importantă comunitate catolică, influențele în meniu sunt date, pe de o parte, de multietnicitate și vecinătatea cu maghiarii, secuii, sașii și șvabii, dar și de zona geografică de care aparțin, dacă ne gândim la Bucovina.

În general, pe masa bănațenilor și transilvănenilor găsim, de Paște, caș de oaie (proaspăt, dacă sărbătoarea pică spre sfârșitul lui aprilie), ceapă verde și ridichi, fără îndoială ouă, dar și slănină afumată sau șuncă afumată. Banatul preferă primăvara șunca (jambon de porc) fiartă și mâncată cu un sos foarte iute de hrean cu smântână.

De pe mesele catolicilor din Banat și Transilvania nu lipsește nici mielul, căruia i se alătură vin roșu, și nici cozonacii. De altfel, în zona mai vestică a țării, Banat-Crișana, găsim în centrul mesei, la locul de onoare, un colac pufos împletit, din aluat ca de pâine, dar cu unt, ouă și lapte. Undeva între pâine și cozonac, poate mai aproape de briose. În mod tradițional asta este pasca ardelenască. În Banat, pe langa cozonacii simpli, pe mese mai apar și delicioșii baigli (beigli) cu nucă ori cu mac. În satele din Banat și Ardeal, în Duminica Paștelui, coșuri cu parte din preparatele gospodinelor se duc la biserică pentru a fi sfințite.

Slujba de Înviere începe în noaptea de sâmbătă, iar la miezul nopții, preotul face înconjurul bisericii, purtând Sfânta Evanghelie, simbol al învățaturii și luminii aduse de Hristos în lume. Credincioșii țin lumânări aprinse, iar aceștia, la rândul lor, se roagă pentru iertarea păcatelor lor, cerând binecuvântarea și lumina divină.

Paștele este, așadar, o sărbătoare a luminii, o sărbătoare a renașterii și a biruinței asupra întunericului. Prin tradițiile sale, acest moment sacru adâncește legătura omului cu divinitatea și cu comunitatea creștină, aducând cu sine un mesaj de speranță, iubire și iubire nemăsurată. Paștele ne învață să prețuim viața, să ne deschidem inimile și să îmbrățișăm lumina învierii, atât pe plan spiritual, cât și în viața de zi cu zi. În fiecare an, Paștele reînvie sufletele noastre și ne oferă ocazia de a reflecta la semnificația profundă a iubirii divine.

Bibliografie:

1. **Ionescu, L.** – *Tradiții și obiceiuri de Paști în România*, Editura Enciclopedică, 2007
2. **Popescu, A. N.** – *Biserica Ortodoxă și simbolismul în cultul Paștelui*, Editura Reîntregirea, 2012
3. **Stăniloae, D.** – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2003



PAȘTELE - SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A BUCURIEI

Balaur Izabela-Margareta,
prof.înv.primar Școala Gimnazială nr.7 Alexandria

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale anului, fiind prăznuit de creștini cu mare bucurie. Această sărbătoare simbolizează învierea lui Iisus Hristos și aduce speranță, lumină și iubire în sufletele tuturor.

Pregătirile pentru Paște încep cu Săptămâna Mare, timp în care oamenii merg la biserică, se roagă și postesc. Vinerea Mare este o zi de reculegere și reflecție, iar sâmbăta se fac ultimele pregătiri pentru marea sărbătoare. Casele sunt curate, iar gospodinele pregătesc bucate alese, cum ar fi cozonacii, pasca și ouăle roșii.

Una dintre cele mai frumoase tradiții de Paște este vopsirea ouălor. Se spune că oul roșu simbolizează sângele lui Hristos, dar astăzi ouăle sunt vopsite în multe culori și decorate cu diverse modele. Un alt obicei specific este mersul la biserică în Noaptea de Înviere. Credincioșii iau lumină de la preot și o duc acasă, spunând "Hristos a înviat!", iar cei dragi răspund "Adevărat a înviat!".

Duminica Paștelui este o zi de mare bucurie. Familia se adună în jurul mesei și se bucură de bunătățile pregătite. Copiii se joacă ciocnind ouă, iar cel care are oul cel mai rezistent este considerat norocos. De asemenea, copiii învață despre credință și despre iubirea lui Hristos, participând la slujbele religioase și ascultând povești despre sacrificiul și învierea Sa. În această perioadă, ei sunt învățați să fie mai buni, să ierte și să împărtășească bucuria Paștelui cu cei din jur.

La școală, la clasele primare, putem celebra această sărbătoare printr-o multitudine de activități, cum ar fi vopsirea și decorarea ouălor (elevii pot picta ouă din lemn, plastic sau polistiren

cu tempera, acuarele sau carioci, se pot folosi tehnici creative precum șervețelele decorative sau lipirea unor elemente colorate), concurs de ciocnit ouă (fiecare copil aduce un ou vopsit de acasă, iar în clasă se organizează un mic concurs, câștigătorul este cel al cărui ou rezistă cel mai mult), povestiri despre Paște (învățătorul poate citi povești despre semnificația Paștelui, precum legenda iepurașului sau istorisiri religioase pe înțelesul copiilor), atelier de felicitări de Paște (elevii pot confecționa felicitări pentru părinți și bunici, folosind hârtie colorată, lipici, sclipici și mesaje frumoase), căutarea ouălor de Paște (o activitate distractivă în care ouă de ciocolată sunt ascunse prin clasă sau curtea școlii, iar copiii trebuie să le găsească), jocuri educative cu tematică pascală (puzzle-uri cu imagini de Paște, labirinturi și rebusuri despre sărbătoare, ghicitori despre iepuraș, ouă și tradiții), mic spectacol sau poezii de Paște (copiii pot recita poezii dedicate sărbătorii sau chiar pune în scenă o scenetă despre obiceiurile pascale.)

Aceste activități îi vor ajuta pe elevi să înțeleagă mai bine semnificația Paștelui, dar și să se bucure de această sărbătoare într-un mod creativ!

Credința joacă un rol esențial în viața unui copil, ajutându-l să crească cu valori precum bunătatea, respectul și recunoștința. Prin rugăciune și prin participarea la tradițiile pascale, copiii învață să își deschidă inimile către ceilalți, să ofere ajutor și să prețuiască iubirea familiei. Paștele este o ocazie minunată pentru cei mici să descopere frumusețea spiritualității și a credinței, simțindu-se mai apropiați de Dumnezeu și de cei dragi.

Este important să exersăm și la școală valorile creștine, deoarece acestea contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor. Valorile precum iubirea, iertarea, respectul și bunătatea îi ajută să devină adulți responsabili și empatici. În plus, activitățile educative inspirate din tradițiile creștine îi învață pe copii să fie recunoscători, să sprijine pe cei aflați în nevoie și să trăiască în armonie cu ceilalți. Prin aceste valori, copiii descoperă sensul profund al sărbătorii Paștelui și importanța unei vieți trăite cu dragoste și credință. Paștele este o sărbătoare a iubirii, a speranței și a credinței. Ne amintește să fim mai buni, mai iertători și să prețuim timpul petrecut alături de cei dragi. De fiecare dată, această sărbătoare aduce în sufletele noastre lumină și pace, reamintindu-ne că iubirea și bunătatea sunt cele mai de preț valori.

Bibliografie:

1. Manuale școlare de Religie – Editurile aprobate de Ministerul Educației.
2. Site-uri oficiale ale Bisericii Ortodoxe Române și altor denominațiuni creștine.

PAȘTELE – TRADIȚII ȘI SEMNIFICAȚII

Prof. Lidia Stoicovici

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, marcând Învierea lui Iisus Hristos și având o profundă semnificație spirituală. Aceasta este celebrată deopotrivă de creștinii ortodocși, catolici și protestanți, fiecare având propriile tradiții și ritualuri specifice, transmise din generație în generație.

Această sărbătoare vine după o perioadă de pregătire numită Postul Mare, timp în care credincioșii se dedică rugăciunii, purificării sufletești și renunțării la anumite alimente. Săptămâna Mare, ultima dinaintea Paștelui, este marcată de slujbe speciale, dintre care cele mai importante sunt Denia celor 12 Evanghelii și Prohodul Domnului, care simbolizează suferința și moartea Mântuitorului.

Momentul culminant al sărbătorii este noaptea de Înviere, când credincioșii participă la slujba religioasă și primesc lumina sfântă de la preot, un gest simbolic care semnifică victoria luminii asupra întunericului și biruința vieții asupra morții. În dimineața Paștelui, familiile se reunesc pentru a celebra împreună și pentru a se bucura de masa festivă, unde sunt prezente alimente tradiționale precum ouăle roșii, pasca și cozonacul.

Ouăle roșii sunt un simbol al sângelui lui Hristos și al vieții veșnice, iar tradiția ciocnitului ouălor reflectă credința în Înviere. Un alt obicei important este păstrarea luminii de la biserică în casele credincioșilor, ca semn al binecuvântării divine. În funcție de regiune, există diverse tradiții specifice, precum stropitul fetelor în Ardeal sau oferirea de pomană pentru sufletele celor adormiți.

În lume, Paștele este celebrat printr-o varietate de obiceiuri. În țările occidentale, copiii participă la „vânătoarea de ouă” organizată de Iepurașul de Paște, un simbol modern asociat acestei sărbători. În Germania și în țările scandinave, pomii sunt împodobiți cu ouă colorate, iar în Italia au loc procesiuni grandioase.

Paștele rămâne o sărbătoare fundamentală a creștinismului, un prilej de reflecție, comuniune și bucurie. În esența sa, această sărbătoare aduce un mesaj universal de speranță, renaștere și iubire divină, fiind un moment de reconectare cu valorile spirituale și tradițiile strămoșești.

Bibliografie:

1. Mircea Păcurariu, "Istoria Bisericii Ortodoxe Române", Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2006.
2. Pr. Ene Braniște, "Liturgica Generală", Editura Institutului Biblic, 1993.
3. Olivier Clement, "Tainele Paștelui", Editura Sophia, 2004.

IMPORTANȚA VALORILOR CREȘTINE ÎN EDUCAȚIA COPILOR NOȘTRI

Prof. Dragnea Laura Valentina
Liceul Tehnologic Anghel Saligny, Roșiorii de Vede

Formarea tinerilor prin sistemul de învățământ se cere a fi multidirecțională și polivalentă. Cum școala pregătește sistematic individul în perspectivă intelectuală, morală, civică, estetică, etc., componenta religioasă se adaugă acestora în mod firesc, organic, urmărindu-se complementaritatea și continuitatea de ordin instructiv și formativ. Contează ca aceste laturi ale educației să fie vizate nu în chip autarhic, concurențial, ci ca un demers educațional global, integrator, realizat cu profesionalism și responsabilitate de către întreg corpul didactic.

Educația copiilor reprezintă o responsabilitate fundamentală pentru fiecare societate. În contextul valorilor creștine, educația devine nu doar un proces de acumulare a cunoștințelor, ci și o formare a caracterului și a valorilor morale. Valorile creștine, precum iubirea, compasiunea, respectul și iertarea, pot avea un impact profund asupra dezvoltării personale și sociale a copiilor. Acest eseu explorează importanța acestor valori în educația copiilor, argumentând că ele contribuie la formarea unor indivizi echilibrați și responsabili.

Valorile creștine sunt adesea considerate fundamentul moral al societății. În Biblie, învățăturile lui Isus, cum ar fi „*Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși*” (Matei 22:39), oferă un ghid clar pentru comportamentul uman. Aceste principii pot fi integrate în educație prin învățarea empatiei și a respectului față de ceilalți. Învățându-i pe copii să aprecieze și să respecte diversitatea, se dezvoltă toleranța și coeziunea socială.

Învățarea valorilor creștine nu se limitează la aspectele morale; ea influențează și dezvoltarea emoțională și socială a copiilor. Valorile precum iertarea și generozitatea contribuie la formarea relațiilor sănătoase și la gestionarea conflictelor. De exemplu, un copil care învață să ierte va fi mai capabil să depășească neînțelegerile și să construiască relații pozitive.

Familia și comunitatea joacă un rol esențial în transmiterea valorilor creștine. Părinții care își învață copiii despre credință și valorile biblice oferă un cadru stabil pentru dezvoltarea lor. Activitățile comunității, cum ar fi slujbele religioase și acțiunile caritabile, întăresc aceste valori, oferind copiilor oportunități de a practica ceea ce au învățat.

Totodată studiul religiei în școli este un subiect care suscită adesea dezbateri aprinse. De la argumentele pro și contra până la abordări curriculare variate, importanța acestei discipline este esențială pentru o înțelegere mai profundă a culturii, valorilor și diversității umane. Această lucrare va explora beneficiile studierii religiei în școli, evidențiind impactul său asupra dezvoltării personale și sociale a elevilor.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale studierii religiei este promovarea înțelegerii interculturale. Într-o lume din ce în ce mai globalizată, cunoașterea diferitelor tradiții religioase ajută elevii să aprecieze diversitatea culturală. Aceasta contribuie la dezvoltarea toleranței și a empatiei, abilități esențiale pentru a trăi și a lucra într-o societate multiculturală. De exemplu, studiul religiei poate deschide discuții despre valorile comune și diferențele dintre credințe, promovând astfel dialogul și respectul reciproc.

Orele de religie oferă, de asemenea, un cadru pentru dezvoltarea educației morale și etice. Multe tradiții religioase se concentrează pe valori precum onestitatea, compasiunea, generozitatea și respectul față de ceilalți. Aceste principii pot ghida comportamentul elevilor în viața de zi cu zi și pot contribui la formarea unor caractere puternice. De exemplu, învățătura despre „aurul regulii” din multe religii poate influența alegerile morale ale tinerilor. Studii arată că învățarea despre religie poate ajuta elevii să își contureze identitatea personală. Aceasta le oferă un context pentru a înțelege nu doar credințele lor, ci și pe cele ale altora. În plus, explorarea istoriei și a influenței religiei în societate poate oferi elevilor perspective valoroase asupra rolului religiei în formarea identității culturale și naționale.

Formarea unei generații bazate pe valori creștine nu doar că îmbunătățește viețile indivizilor, dar și ale comunităților. Copiii care cresc cu aceste valori sunt mai predispuși să devină adulți responsabili, implicați civic și empatici. Acest lucru contribuie la crearea unei societăți mai echitabile și mai unite.

În concluzie, valorile creștine joacă un rol crucial în educația copiilor, oferind un cadru moral și etic pentru dezvoltarea lor. Integrând aceste valori în educația formală și informală, părinții și comunitățile pot ajuta la formarea unor indivizi care nu doar că sunt bine pregătiți academic, ci și empatici și responsabili social. Într-o lume din ce în ce mai complexă, aceste valori sunt mai importante ca niciodată.

Bibliografie

1. Biblia - Matei 22:39.
2. Guiciu, Mihaela, Maria; Leonte, Corina; Mihală, Despina, Florina, Ghid pentru profesori care predau disciplina Religie , Editura Basilica, București, 2015.
3. Stoica, Marin, Pedagogie și psihopedagogie, Editura Gh. Alexandru, Craiova, 2009.
4. <https://www.crestinortodox.ro/stiri/crestinortodox/importanta-orei-religie-pentru-educatia-copiilor-tinerilor-148068.html>

SĂRBĂTORI PASCALE

PROFESOR- NAIDIN MARGA
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCATIE INCLUZIVĂ ROSIORII DVEDE

Învierea Domnului este sărbătoarea centrală și esențială a creștinismului, celebrată în fiecare an de către credincioșii din întreaga lume, fiind punctul culminant al anului liturgic. Această sărbătoare marchează victoria lui Hristos asupra morții și păcatului, fiind un simbol al luminii care biruie întunericul și al vieții veșnice care înlocuiește moartea.

În tradiția ortodoxă, Învierea este celebrată în noaptea de sâmbătă spre duminică, cu slujba de Paști, cunoscută pentru luminarea bisericilor și pentru procesiunea cu lumânări aprinse. Credincioșii poartă lumânări ca semn al luminii lui Hristos, iar aceste lumânări sunt aduse acasă, simbolizând iluminarea sufletului credincios.

Semnificația Sărbătorii:

1. **Victorie asupra morții:** Învierea este văzută ca un triumf al vieții asupra morții. Hristos a înviat pentru a aduce mântuirea oamenilor, arătându-le că moartea nu are ultimul cuvânt.
2. **Lumină și viață nouă:** Învierea simbolizează începutul unei vieți noi, ca un dar oferit tuturor celor care cred în Hristos. Lumina este un simbol al acestei noi vieți, iar slujba de Paști se învâрте în jurul ideii de iluminare și curățire spirituală.
3. **Răscumpărarea omenirii:** Prin Învierea Sa, Iisus Hristos a răscumpărat omenirea din păcatul originar și a deschis drumul spre viața veșnică. Aceasta este esența mesajului creștin – Hristos a murit și a înviat pentru a aduce mântuirea tuturor oamenilor.

Bibliografie:

1. **Biblia, Noul Testament**
 - o Evanghelia după Matei, capitolele 26-28
 - o Evanghelia după Marcu, capitolele 14-16
 - o Evanghelia după Luca, capitolele 22-24
 - o Evanghelia după Ioan, capitolele 18-20
2. **Filip, I. (2015).** *Teologia Ortodoxă*, Editura Universității din București.
3. **Biserica Ortodoxă Română (2017).** *Marea Sărbătoare a Învierii Domnului*, Editura Trinitas.
4. **Neagoe, M. (2011).** *Simbolistica Paștelui în Tradiția Ortodoxă*, Editura Didactică și Pedagogică.
5. **Cucu, A. (2013).** *Sărbătorile Liturgice ale Bisericii Ortodoxe*, Editura Basilica.
6. **Stăniloae, D. (1995).** *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Aceste surse oferă o bază solidă pentru înțelegerea teologică, biblică și liturgică a Învierii Domnului și a semnificației sale în viața credincioșilor ortodocși.

SĂRBĂTORILE PASCALE

Prof. Hoară Oana Violeta
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Sărbătorile Pascale reprezintă unul dintre cele mai importante evenimente religioase și culturale ale creștinismului, comemorând învierea lui Iisus Hristos din morți, așa cum este relatat într-un mod central în Noul Testament. Această sărbătoare este celebrată atât de creștinii ortodocși, cât și de cei catolici și protestanți, fiecare confesiune având propriile sale tradiții și rituri specifice.

Paștele marchează sfârșitul Postului Mare, o perioadă de pregătire spirituală și de purificare, în care credincioșii se abțin de la anumite alimente și se concentrează pe rugăciune și fapte bune. În Săptămâna Mare, ultimele zile dinaintea Paștelui, se desfășoară slujbe religioase semnificative, cum ar fi Denia celor 12 Evanghelii și Prohodul Domnului.

Noaptea de Înviere este momentul central al sărbătorii, când credincioșii participă la slujba specială oficiată la miezul nopții, primind lumina sfântă de la preot. Acest gest simbolizează învierea lui Hristos și triumful luminii asupra întunericului. Următoarea zi, duminica Paștelui, este dedicată comuniunii familiale și bucuriei, fiind marcată de mese festive cu preparate tradiționale, cum ar fi ouăle roșii, cozonacul și pasca.

Ouale vopsite, în special cele roșii, simbolizează sângele lui Hristos și sacrificiul său, iar tradiția ciocnitului ouălor reprezintă învierea și viața veșnică. Lumina adusă de la biserică și păstrată în case este considerată un semn al binecuvântării divine. De asemenea, în unele regiuni ale României există obiceiuri specifice, precum stropitul fetelor în a doua zi de Paște în Ardeal sau "datul de pomană" pentru sufletele celor adormiți.

Pe plan internațional, sărbătorile pascale sunt celebrate cu diverse tradiții specifice fiecărei țări. De exemplu, în Statele Unite și Marea Britanie, copiii participă la "Easter Egg Hunt", o vânătoare de ouă de ciocolată ascunse de "Iepurașul de Paște", o figură simbolică asociată acestei sărbători. În Germania și Țările nordice, pomii și grădinile sunt decorați cu ouă colorate, în timp ce în Italia au loc procesiuni religioase impresionante.

Sărbătoarea Paștelui rămâne una dintre cele mai importante manifestări spirituale și culturale ale lumii, simbolizând speranța, renașterea și dragostea divină. Indiferent de regiune sau tradiții, esența acestei sărbători constă în mesajul universal al învierii și al victoriei binelui asupra răului.

Bibliografie:

1. Mircea Păcurariu, "Istoria Bisericii Ortodoxe Române", Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2006.
2. Pr. Ene Braniște, "Liturgica Generală", Editura Institutului Biblic, 1993.
3. Olivier Clement, "Tainele Paștelui", Editura Sophia, 2004.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN ROMÂNIA

Prof. Dură Mioara

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinismului, fiind celebrat deopotrivă de ortodocși și catolici, deși în unele cazuri datele diferă. În România, această sărbătoare are un puternic caracter religios, dar și unul cultural, fiind însoțită de numeroase obiceiuri și tradiții păstrate din generație în generație. Paștele marchează Învierea lui Iisus Hristos și simbolizează biruința vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului. Această sărbătoare este precedată de Postul Mare, o perioadă de 40 de zile în care credincioșii se abțin de la alimente de origine animală și își intensifică rugăciunile și faptele bune. Ultima săptămână a postului, cunoscută sub numele de Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor, este deosebit de importantă, deoarece rememorează suferințele și sacrificiul lui Hristos.

În Joia Mare, în biserici are loc slujba celor 12 Evanghelii, iar în unele regiuni se păstrează obiceiul ca gospodinele să vopsească ouăle, roșul fiind culoarea predominantă, simbolizând sângele lui Hristos. Există și tehnici speciale de încondeiere, mai ales în Bucovina, unde ouăle sunt decorate cu motive tradiționale, folosindu-se ceară și pensule subțiri. Vinerea Mare este o zi de post negru pentru mulți credincioși, iar seara se oficiază Denia Prohodului, moment în care credincioșii înconjoară biserica cu lumânări aprinse, trecând pe sub Sfântul Epitaf, simbol al mormântului lui Iisus. Cea mai așteptată noapte este cea de Înviere, când credincioșii merg la biserică pentru a lua lumină, semn al biruinței asupra morții. Oamenii duc acasă lumina sfântă, aprinzând candelile, și rostesc salutul pascal „Hristos a înviat!”, la care se răspunde cu „Adevărat a înviat!”. În unele zone, după slujbă, oamenii obișnuiesc să meargă la cimitir pentru a aprinde lumânări la mormintele celor adormiți. Dimineața, înainte de masă, există obiceiul ca membrii familiei să se spele pe față cu apă în care a fost pus un ou roșu și un ban de argint, tradiție care simbolizează sănătatea și prosperitatea în anul ce urmează. De asemenea, ciocnirea ouălor este un ritual pascal nelipsit, respectându-se regula conform căreia cel mai în vârstă începe ciocnirea.

Pe lângă ouăle roșii, masa de Paște include preparate tradiționale precum pasca, un cozonac special cu brânză dulce și stafide, cozonacul, drobul și friptura de miel, care simbolizează sacrificiul făcut de Mântuitor. În Maramureș și Transilvania, se păstrează obiceiul stropitului, în a doua zi de Paște, când băieții merg la casele fetelor și le stropesc cu apă sau parfum, urându-le sănătate și frumusețe.

În unele sate din Oltenia și Muntenia, există tradiția mersului cu pasca, în care copiii duc vecinilor și rudelor cozonac și pască pentru a primi în schimb ouă roșii și dulciuri. În Moldova, în a treia zi de Paște, are loc Hora Satului, un moment de sărbătoare colectivă, în care tinerii se prind în horă și își aleg perechea pentru viitor.

Paștele nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și un prilej de întărire a legăturilor familiale și comunitare. Obiceiurile pascale reflectă identitatea națională și atașamentul față de valorile tradiționale. Deși unele dintre aceste practici s-au mai pierdut în timp, multe dintre ele continuă să fie respectate, demonstrând importanța păstrării patrimoniului cultural românesc.

Bibliografie:

1. Ioniță, Maria, Tradiții și obiceiuri românești, Editura Litera, 2015.
2. Popescu, Vasile, Obiceiuri și credințe populare din România, Editura Humanitas, 2018.
3. Georgescu, Elena, Sărbători și ritualuri în cultura românească, Editura Polirom, 2020.
4. Dănilă, Ioan, Paștele în spiritualitatea românească, Editura Academiei Române, 2017.
5. Rădulescu, Ana, Datini și tradiții în sărbătorile românești, Editura Corint, 2019.

OBICEIURI DE PAȘTE

Dr. ing. Prof. Sergentu Delia,
Școala Gimnazială Drăgănești de Vede, jud. Teleorman

Obiceiuri de Paște

Vechii saxoni au sărbătorit venirea primăverii aducând omagii zeiței primăverii, Easter. Când în secolul al II-lea misionarii creștini au ajuns în mijlocul triburilor nordice cu serbările lor păgâne, au încercat să îi convertească la creștinism. Au reușit, însă numai într-o măsură oarecare. Pentru noii creștini interdicția de a-și serba vechile sărbători păgâne ar fi însemnat moartea. Pentru a salva vieți, misionarii au decis să își popularizeze mesajul religios încet, permițând populațiilor să își continue celebrările păgâne însă acestea trebuiau să fie în maniera creștină.

Așa cum s-a întâmplat, sărbătoarea păgână Eastre avea loc la aceeași dată ca și sărbătoarea creștină a renașterii Domnului. Astfel s-a alterat festivalul însăși, devenind o sărbătoare creștină, iar numele vechi de Easter s-a schimbat în varianta modernă de Easter (Paștele în limba engleză).

Elementele precreștine amalgamate în sărbătoarea pascală sunt evidente încă din denumirea dată în unele părți ale lumii celei mai mari sărbători a creștinătății. Dacă în limbile romanice, numele sau vine de la Pesah, sărbătoarea iudaică în timpul căreia a avut loc răstignirea lui Iisus, în cele anglo-saxone se folosesc termeni derivați de la numele unor divinități păgâne. Englezescul Easter sau germanul Ostern vin de la Eostre sau Easter, zeiță a fertilității la popoarele din nordul Europei. Astfel de divinități existau la mai toate popoarele europene, din nord până în bazinul mediteranean, ele fiind sărbătorite primăvara, moment al renașterii naturii.

Sărbătoarea renașterii și a învingerii morții constituie un element de bază în numeroase sisteme religioase precreștine. În zilele în care vegetația revine la viață, perioada ce coincide cu echinocțiul de primăvară, în imperiul roman aveau loc celebrări dedicate lui Attis, divinitate de origine frigiană, despre care se spune că ar fi fost născut dintr-o fecioară. Acest Attis, care era iubitul lui Cybelle, zeiță fertilității, murea și învia în fiecare an în perioada echinocțiului. Festivaluri ale primăverii aveau loc la toate popoarele vechi ale Europei și, potrivit unor autori, atunci când misionarii creștini ai secolului al II-lea au ajuns în nordul continentului, ei au încercat să-i convertească treptat pe oameni, permițându-le acestora să-și mențină tradițiile și sărbătorile, în care au introdus încetul cu încetul elemente creștine. Această tehnică de a tolera și îngloba tradițiile locale în credință creștină se folosește și astăzi, în special de către Biserica Catolică, cu precădere în Africa, pentru a nu trezi resentimentele triburilor obligându-le să renunțe brusc la datinile lor. Celebrate în aceeași perioadă a anului, sărbătoarea Paștelui și cea a primăverii s-au întrepătruns, numele divinității păgâne păstrându-se în denumirea sărbătorii creștine.

Săptămână Mare a Sfintei Sărbători

În săptămâna mare în toate gospodăriile se face curățenie generală: se matura curțile, se adâncesc și se curăța șanțurile, se repara gardurile, se curăța gunoiul din suri, se lipesc și se vâruiesc casele, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc toate hainele, așternuturile și covoarele.

Bărbații muncesc la câmp până cel târziu în ziua de joi, când revin în gospodărie și își ajută nevestele la treburile casnice.

În Joia Mare, sunt prăznuite patru lucruri: spălarea picioarelor apostolilor de către Hristos, Cina Domnească la care s-a instituit Taina Împărtășaniei (Euharistia), rugăciunea din grădina Ghetsimani și prinderea Domnului de către cei ce voiau să-l ucidă.

Superstiții

- nu este bine să dormi în Joia Mare, căci cine doarme în această zi va rămâne leneș un an întreg.
- dacă doarme o femeie, va veni Joimărița care o va face incapabilă de lucru tot anul.
- morții vin în fiecare an în această zi la vechile lor locuințe, unde stau până în sâmbăta dinainte de Rusalii.

Obiceiuri

- se fac focuri în curtea casei, pentru că morții să se poată încălzi. Focul din Joia Mare, se face aprinzând pentru fiecare mort câte o grămăjoară, dacă vreți să fie și ei luminați pe lumea cealaltă în unele locuri se duc la biserică băuturi și mâncăruri, care se sfințesc și se dau de pomană, pentru sufletul morților. În alte părți se împart la biserică coliva și colaci.
- În această zi se înroșesc ouăle, afirmându-se ca ouăle roșite și fierte în această zi nu se strică pe tot parcursul anului, chiar mai mult, nu se vor strica niciodată.
- O altă tradiție este nunta (măritarea) urzicilor, ceea ce înseamnă înflorirea și, implicit, încetarea acestora de a mai fi bune de mâncat.

Sâmbătă mare este ultima zi de pregătire a Paștelui, când gospodinele pregătesc cea mai mare parte a mâncărilor tradiționale, definitivează curățenia și fac ultimele retușuri la hainele pe care le vor îmbrăca la Înviere și în zilele de Paști.

Tradiții în sâmbăta mare

- se sacrifica, în mod ritual, mielul, și se prepară cighirul, friptură și borșul de miel. Spre deosebire de sărbătoarea Crăciunului, de Paște nu se pregătesc foarte multe feluri de mâncare, de unde și zicătoarea, frecvența în Bucovina: "Crăciunul este satul, Iar Pastele este fudul."
- pe vremuri era obligatoriu că femeile să îmbrace, la slujba de Înviere și în zilele de Paști, măcar o cămașă nouă, cusută în orele de taină ale nopții, iar bărbații să aibă cel puțin o pălărie nouă.

Simboluri creștine ale paștelui

Crucea - simbolizează crucificarea, opusul învierii. Totuși, la consiliul de la Nicaea, în anul 325 i.H., Constantin a decretat că întocmai crucea să fie simbolul oficial al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, ea este utilizată foarte mult și de biserica catolică, ca simbol al credinței.

Iepurașul - nu este o inovație modernă și simbolizează fertilitatea. Simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne de Easter. Simbolul pământesc al zeiței Easter era iepurele. Germanii au adus cu ei simbolul iepurașului pascal în America. Numai după războiul civil devine răspândit ca fiind simbol creștin. De fapt sărbătoarea Paștelui nu era celebrată în America până la acea dată.

Oul - simbolizează învierea. Ouăle roșii aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos.

Mielul - reprezintă victoria vieții asupra morții. Îl simbolizează pe Mântuitor care S-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat. Miei sunt membrii turmei lui Dumnezeu.

Măgarul - crucea albă de pe greabăn, măgarul o are grație faptului că L-a adus pe Iisus la Ierusalim în Duminica Floriilor.

Fluturele - simbolizează viața lui Iisus: omida reprezintă întruparea omenească; coconul este moartea trupestă, fluturele simbolizează Învierea.

Păunul – este simbolul vieții veșnice, deoarece în trecut se credea că este nemuritor.

Scorpionul – este simbolul lui Iuda.

Pasca - se coace de către gospodinele creștine numai o dată pe an, de Sfintele Paști. Ea are o formă rotundă pentru că se crede că scutecelul lui Hristos au fost rotunde. Având la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit. În momentul în care se pune în cuptor, femeile de la țară fac semnul crucii cu lopata pe pereții cuptorului, spunând: "Cruce-n casă, /Cruce-n piatră, /Dumnezeu cu noi la masă, /Maică Precista pe fereastră" Legenda pascală care spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a găzduit la un om foarte primitiv care le-a pus în traistă, la plecare, pâine pentru drum fără știrea lor.

Întrebându-l pe Hristos când va fi paștele, Mântuitorul le-a spus că atunci când vor găsi pâine în traistă. Căutând apostolii au găsit în traistă ce le pusese acel om. De atunci fac femeile pasca.

Lumânarea de Înviere - este cea care în noaptea învierii fiecare credincios o poartă în mina și pe care o va aprinde din lumină adusă de preot de pe masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul Învierii, al biruinței vieții asupra morții și a luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului. Mulți păstrează restul de lumânare rămasă nearsa după slujba și o aprind în cursul anului în cazul în care au un mare necaz în casa

Bibliografie:

1. Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii, București, 2000, Ed.V. & Integral.
2. Preda Viorica (coordonator);Metoda proiectelor la vârste timpurii, Ed. Miniped, București 2002.
- 3.Îndrumător “Elemente de educație religioasă pentru învățământul preșcolar” -Vol. II, București, 1999.

SIMBOLURILE PASCALE LA ROMÂNI

Prof.înv.primar Nistor Alina Valentina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”,Roșiori de Vede

Sărbătoarea de Paști, sărbătoarea Învierii Domnului, este considerată de români, și nu doar, cea mai mare sărbătoare și, mai ales, cea mai bogat încărcată de semnificație și rol de peste an din întregul calendar creștin-ortodox. În preajma acestei sărbători, mai mult decât oricând, oamenii se îngrijesc atât de casele, cât și de sufletele lor, dorind să-L întâmpine în deplină curățenie pe Mântuitor atunci când vor lua “lumină”. Sărbătoarea Învierii este sărbătoarea bucuriei, bucurie pe care o resimțim cu toții: adulți, bătrâni și copii, deopotrivă. Semnificația acestei sărbători este resimțită și de copii prin atitudinile și comportamentele însușite de la părinți. Bucuria este starea care trebuie să caracterizeze toate ființele omenești în ziua Învierii, căci chiar Mântuitorul a spus după Învierea Sa “Bucurați-vă!” (Matei 28,9). Această Sfântă Sărbătoare este plină de semnificație, fiindu-i atribuite foarte multe simboluri. Cele mai importante simboluri pascale la români sunt: crucea, oul roșu, mielul, pasca și lumânarea de Înviere .

Toate aceste simboluri fac parte din tradițiile legate de sărbătoarea pascală și au fost transmise din generație în generație. Semnificațiile lor sunt însă mai puțin cunoscute, mai ales că le folosim de o vreme din inerție, în mod automat, ceea ce le reduce și mai mult din importanță.

E important să le cunoaștem semnificațiile și ideile din spatele lor mai ales dacă ne dorim să ne raportăm corect la ele și să le prețuim mai bune.

Lumina Învierii are legatura directă cu Învierea Domnului, sărbătoarea Învierii este până la urmă triumful luminii asupra întunericului. Lumânarea are o simbolistică la fel de importantă, ea este legătura dintre materie și spirit, semn al unei vieți ascendente. Flacăra reprezintă sinteza elementelor naturii. Lumina Sfântă este adusă de la Ierusalim, unde apare în mod miraculos înainte de Paște, în Biserica Sfântului Mormânt.

Oul înroșit. Este un simbol al lumii reînnoite, culoarea roșie face trimitere la sângele Mântuitorului. Oul era asociat întregului la greci, de exemplu, era și un simbol al renașterii, o întoarcere și o înnoire periodică. La începutul mileniului I d. Hr. s-a interzis consumarea ouălor în săptămâna Patimilor tocmai pentru că reprezintă viața, fertilitatea, renașterea. Oul de Paște este și

imaginea simbolică a perfecțiunii. Alte culori în care vedem vopsite ouale de Paște pot face trimitere la lumină, la viața sau la promisiunea unui nou început.

Un obicei interesant este cel al vopsirii oualor imediat după slujba de Înviere.

Mielul de Paște. De Paște se sacrifică și se consumă mult miel. Este simbolul inocenței, blândeței, purității, al victoriei ciclice a vieții. În Antichitate, mielul era lasat ofrandă zeilor, el era sacrificat tocmai pentru a-i îndupleca pe zei. Musulmanii sacrificau și ei miei la 40 de zile după Ramadam. Mielul e animalul blând, curat, pur, care simbolizează și reînnoirea. Consumul mielului de Paște face parte deja din tradiție și oamenii continuă să aibă pe masa de Paște mielul, alături de alte preparate tradiționale : cozonac, pască, oua roșii.

Pasca este una dintre cele mai însemnate copturi, fiind caracteristică mai mult zonelor Bucovina și Moldova, în țara noastră, în celelalte zone având formă dreptunghiulară și numindu-se cozonac. Ea se găsește de Paști în fiecare casă creștină pentru cinstirea Învierii, simbolizând pâinea binecuvântată de Hristos la Cina cea de Taină. Legenda acestei frământături spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a fost găzduit de un om foarte primitiv care le-a pus în traistă, la plecare, pâine pentru drum, fără știrea lor. Întrebându-L pe Hristos când vor fi Paștile, Mântuitorul le-a spus apostolilor că atunci când vor găsi pâine în traistă. Căutând, apostolii au găsit în traistă pâine. De atunci fac creștinii pască. O legendă din Bucovina spune că pasca se face pentru că Iisus Hristos, înainte de a fi prins și răstignit pe cruce, zise învățăcelilor săi, că până atunci au mâncat cu toții în decursul Paștilor copturi nedospite și nesărate, adică turte și azime și că de acum înainte vor mânca copturi dospite și sărate, care se vor chema paști.

Lumânarea de Înviere este de mare însemnătate printre simbolurile pascale, întrucât este cea prin intermediul căreia creștinii primesc “Lumina Învierii ” de la preot. Aceasta lumânare, alături de lumina pe care o poartă, este simbolul Învierii, al biruinței vieții asupra morții și a luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului. Mulți credincioși păstrează restul de lumânare rămasă nearsă după slujbă și o aprind în cursul anului, în cazul în care au un mare necaz în casă, sau pe timp de furtună.

Iepurasul de Paște. Este un simbol cu rădăcini precreștine. Iepurașul a fost împrumutat din Occident, de la germani, pe filiera anglo-saxona. Legenda spune că iepurașul însoțea mereu personaje mitologice și zeități ale primăverii. Asociat cu fertilitatea și reînnoirea, iepurașul de Paște este așteptat cu sufletul la gură de către cei mici și aduce diverse dulciuri și daruri copiilor care au fost cuminți. Îl vedem peste tot și este un simbol chiar mai puternic decât oul de Paște sau decât mielul de Paște, poate și pentru că a fost asociat forțat cu sărbătorile pascale în ultimii ani și este promovat foarte mult în tot ce înseamnă reclame și pliante pentru Paște.

Sărbătoarea Învierii Domnului este pentru români, ca popor creștin, piatră de temelie a credinței. Alături de Hristos și întru Hristos vom învia pentru o nouă viață, mai bună, mai fără păcate. Cinstind simbolurile religioase ale Sfintelor Paști, ducând mai departe și transmițându-le copiilor tradițiile și semnificațiile acestei mari sărbători a creștinătății, spovedindu-ne și împărtășindu-ne cu trupul și sângele Mântuitorului și încurajându-i și pe copii, de mici, să facă aceste lucruri, vom putea cu adevărat să rostim în Ziua de Paști “Hristos a înviat!” și să răspundem cu inima curată „Adevărat a înviat!”.

Bibliografie:

- Pistolea, Vasile, Sărbători religioase și datini la români, Timișoara, Editura Marineasa;
- Țoca, Ioan, „Sărbători religioase, datini și credințe populare”, București, Editura Allfa,;
- Marian, Simion, „Sărbătorile la români, Studiu etnografic III”, București, Editura „Grai și suflet –cultură națională”.

ÎNVIEREA DOMNULUI – SĂRBĂTOAREA LUMINII

Ema-Tamara Bălțățeanu
bibliotecară, Liceul Teoretic Zimnicea

Numim sărbătoarea de Paște, după cuvântul care în vechiul grai evreiesc înseamnă ”trecere”; fiindcă aceasta este ziua în care Dumnezeu a adus, la început, lumea dintru neființă întru ființă. În această zi smulgând Dumnezeu pe poporul israelitean din mâna Faraonului, l-a trecut prin Marea Roșie și tot în această zi, S-a pogorât din ceruri și S-a sălășluit în pânțele Fecioarei. Iar acum, smulgând tot neamul omenesc din legăturile iadului, S-a suit la cer și l-a adus iarăși la vechea vrednicie a nemuririi.

Învierea Domnului semnifică evenimentul ce se află la temelia credinței creștine. În acest sens, Sfântul Apostol Pavel ne spune că dacă Hristos nu ar fi înviat, atunci credința noastră ar fi în zadar. Jertfa de pe Cruce se împlinește în înviere, mormântul lui Hristos se arată ca un purtător de viață și izvor al învierii noastre pentru ca, prin învierea Sa, Mântuitorul S-a făcut începutul a învierii tuturor (I Cor. 15, 20). Acest fapt face din Învierea Domnului cel mai important praznic al creștinilor de pretutindeni.

Sărbătoarea Sfințelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. Sărbătoarea Paștelui poate fi asociată cu primăvara. Retrezirea naturii la viață simbolizează noua viață pe care creștinii au câștigat-o prin crucificarea și Învierea lui Iisus. Această sărbătoare, celebrată anual de creștini, nu este doar o comemorare a unui eveniment trecut, ci o reînnoire a speranței și o afirmare a victoriei vieții asupra morții, a binelui asupra răului, a luminii asupra întunericului.

Învierea lui Hristos confirmă divinitatea Sa și împlinește profețiile Vechiului Testament. Moartea Sa pe cruce, act de jertfă supremă pentru mântuirea omenirii, este urmată de o înviere triumfală, demonstrând puterea lui Dumnezeu de a învinge moartea și păcatul. Această înviere nu este o simplă revenire la viață fizică, ci o transformare esențială, o trecere din moarte în viață veșnică. Teologic, Învierea este fundamentul speranței creștine în nemurire și în viața de apoi. Ea garantează iertarea păcatelor și promisiunea învierii generale la sfârșitul timpurilor. Prin Hristos, moartea își pierde puterea sa definitivă, devenind o trecere către o realitate transcendențială. Învierea are un impact profund asupra condiției umane.

Ea oferă omului o nouă perspectivă asupra existenței sale, depășind angoasa morții și a neantului. Prin credința în Înviere, omul este eliberat de teama de moarte și își găsește sensul existenței în perspectiva veșniciei. Învierea este o sursă de mângâiere și de speranță, oferind omului puterea de a înfrunța suferința și adversitatea. Ea transformă viața umană într-o călătorie spre împlinire spirituală, marcată de iubire, compasiune și dăruire. Învierea este, așadar, o sărbătoare a renașterii spirituale, a purificării sufletului și a regenerării morale. Învierea Domnului este un eveniment central în teologia creștină, cu implicații profunde asupra înțelegerii condiției umane. Este o sărbătoare a speranței, a iertării și a regenerării, o afirmare a victoriei vieții asupra morții. Impactul său asupra sufletului uman este profund și durabil, oferind omului o nouă perspectivă asupra existenței sale și o sursă inepuizabilă de mângâiere și de speranță. Învierea lui Hristos este, așadar, nu doar un eveniment istoric, ci o realitate ontologică fundamentală, care transformă viața credinciosului într-o călătorie spre împlinirea spirituală și veșnicia.

Ouăle roșii simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la Învierea Sa. De aceea atunci când se sparg ouăle prin ciocnire se obișnuiește să se spună: „Hristos a înviat! Adevărat, a înviat!” Aceste formule se pot folosi ca formule de salut timp de patruzeci de zile, până la Înălțarea Domnului. Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. Ouăle împodobite sau colorate erau dăruite primăvara, ca simbol al renașterii, încă din era pre-creștină. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta totodată sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară românească, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, au capacități protectoare.

Pasca este o prăjitură specifică Paștelui, de formă rotundă, cu o cruce la mijloc și aluat împletit pe margini, umplută cu brânză de vaci. În momentul în care se pune în cuptor, femeile de la țară fac semnul crucii cu lopata pe pereții cuptorului. Despre originea ei există o legendă care spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a fost găzduit la un om foarte generos. Acesta le-a pus în traistă la plecare, fără știrea lor, pâine pentru drum. Apostolii l-au întrebat pe Iisus când va fi Paștele, iar el le-a răspuns că atunci când vor găsi pâine în traistă. Au căutat și au găsit pâinea. De atunci e obiceiul să se coacă pască de Paști.

Ca orice mare eveniment creștin sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

În **Țara Moților**, în noaptea de Paște, se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din **zona Transilvaniei**, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În zona **Câmpulung Moldovenesc**, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucatele din coșul pascal. În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în râu pentru a alunga seceta), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), faina (pentru că rodul grâului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continua în familie.

În **Bucovina**, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spala pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

Sărbătoarea Învierii Domnului este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului. Duminica Învierii guvernează întocmirea întregului ciclu mobil de sărbători al anului bisericesc, amintindu-ne de trecerea noastră de la întuneric la lumină, de la moarte la viață. Învierea lui Iisus Hristos simbolizează refacerea legăturii dintre ființa umană și Creatorul său.

Celebrarea ei în fiecare an duce la retrezirea aspirației către îndumnezeire, la transfigurarea vieții pământești într-o viață impregnată de prezența lui Dumnezeu.

De aceea Paștele este o sărbătoare a bucuriei, o bucurie asemănătoare celei a apostolilor când

l-au văzut pe Iisus înviat. Iar salutul care se obișnuiește cu această ocazie este tot o expresie a acestei bucurii: „*Hristos a înviat! Adevărat, a înviat!*”.

BIBLIOGRAFIE :

Crăciun, B., *Sfintele Paști în datini și credințe*, Iași, Editura Porțile Orientului, 1994; Florea, S., *Sărbătorile la români*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994; Fochi, A., *Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, București, Editura Minerva, 1976; Zahacinschi, M., Zahacinschi, N., *Ouăle de Paști*, București, Editura Sport- Turism, 1992.

